

NOVÉ POJETÍ ZÁKAZU PLNĚNÍ SMLUV A JEHO APLIKACE V PRAXI

Struktura prezentace

1. Z historie tohoto institutu
2. Popis základních změn v ZZVZ
3. Rozhodovací praxe Úřadu

Základní geneze institutu zákazu plnění smlouvy

- **Čl. 2d a 2e** *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 1989/665/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1992/13/EHS, pokud jde o zvýšení účinnosti přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek* – požadavek vůči členským státům EU na zajištění neúčinnosti smluv či alternativních sankcí

- **Novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, č. 417/2009 Sb.,** účinnost od 1. 1. 2010 – možnost uložení zákazu plnění včetně sankce v případě naplnění konkrétních skutkových podstat správních deliktů
- **Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek,** účinnost od 1. 10. 2016, snaha o zefektivnění využití tohoto institutu

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

Fáze před uzavřením smlouvy

- nadále možnost uveřejnit dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu (§ 212/2 ZZVZ) - lze podat námitky proti tomuto oznámení do 30 dnů od jeho uveřejnění (§ 242/5 ZZVZ)
- proti postupu zadavatele mimo ZŘ je však možné nově podat námitky i dle § 241/2c ZZVZ („*Námitky lze podat proti postupu zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení v rozporu s tímto zákonem*“) – kompetence Úřadu dle § 248/1b ZZVZ („*Úřad (...) rozhoduje o tom, zda postup zadavatele, který směřuje k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, je v souladu s tímto zákonem*“)
- blokační lhůta podle § 246/1b) ZZVZ („*zadavatel nesmí uzavřít smlouvu do doby doručení rozhodnutí o námitkách stěžovatelů*“)
- lze podat návrh podle § 254/1 ZZVZ, porušení tohoto zákazu je důvodem pro uložení zákazu plnění smlouvy podle § 264/1 ZZVZ

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

Fáze po uzavření smlouvy - zahájení správního řízení

- Nadále pouze na návrh - § 264/1 ZZVZ „Úřad uloží zadavateli v řízení zahájeném na návrh podle § 254 zákaz plnění smlouvy (...)“

Návrh

- „speciální úprava“ v § 254 ZZVZ (aplikace např. i § 251/1 ZZVZ)
- kauce ve výši 200 000,- Kč (§ 255 ZZVZ)
- nelze nařídit předběžné opatření (vztah k § 61/1 SŘ – širší možnost)

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

§ 254/1

Návrh na uložení zakazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku může podat navrhovatel, který tvrdí, že zadavatel uzavřel smlouvu

*a) bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení nebo výzvy k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení, ačkoli byl povinen toto oznámení, předběžné oznámení nebo výzvu k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení uveřejnit, **ledaže uveřejnil dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle § 212 odst. 2,***

b) přes zákaz jejího uzavření stanovený tímto zákonem nebo předběžným opatřením,

c) na základě postupu mimo zadávací řízení, ačkoli mu bylo pokračování v tomto postupu zakázáno rozhodnutím podle § 263 odst. 7, nebo

d) postupem podle § 135 odst. 3 nebo § 141 odst. 4, přičemž porušil pravidla stanovená pro zadání veřejné zakázky na základě rámcové dohody nebo v dynamickém nákupním systému a tím ovlivnil nebo mohl ovlivnit výběr dodavatele.

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

Zpřísněná koncentrace řízení

§ 254/6 ZZVZ - zadavatel Úřadu ve lhůtě podle odstavce 5 rovněž doručí své vyjádření k návrhu. Pokud zadavatel hodlá prokazovat existenci důvodů hodných zvláštního zřetele podle § 264 odst. 3 nebo 4, musí být součástí tohoto vyjádření rovněž tvrzení a návrhy důkazních prostředků k jejich prokázání týkající se těchto důvodů; tato tvrzení a návrhy důkazních prostředků nelze po uplynutí lhůty podle odstavce 5 dále měnit nebo rozšiřovat.

Účastníci řízení

- V řízení o uložení zakazu plnění smlouvy je účastníkem řízení navrhovatel a strany smlouvy

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

Nápravné opatření

§ 264/1 ZZVZ - Úřad uloží zadavateli v řízení zahájeném na návrh podle § 254 zákaz plnění smlouvy, byla-li smlouva na veřejnou zakázku nebo rámcová dohoda uzavřena postupem uvedeným v § 254 odst. 1. Platí, že smlouva, ohledně níž Úřad uložil zákaz plnění, aniž by postupoval podle odstavce 3, je neplatná od samého počátku.

- Uložení zákazu plnění smlouvy v návaznosti na návrh podle § 254/1. Není nutné konstatovat spáchání správního deliktu/přestupku jako u předchozí právní úpravy (odstranění komplikace průběhu řízení).
- Neplatnost smlouvy od samého počátku (vyjma případu, kdy je stanoven „odklad“ zákazu plnění smlouvy – důvody uvedené v odst. 3)

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

§ 264/3 ZZVZ - Pokud zadavatel prokáže, že důvody hodné zvláštního zřetele spojené s veřejným zájmem vyžadují pokračování plnění smlouvy, Úřad v rozhodnutí stanoví lhůtu ne delší než 12 měsíců, jejímž uplynutím je zakázáno plnění smlouvy; tato lhůta začíná běžet právní mocí rozhodnutí. Ekonomický zájem na plnění smlouvy může být považován za takový důvod pouze za výjimečných okolností, kdy by přerušlení plnění smlouvy vedlo k nepřiměřeným důsledkům. Ekonomické zájmy přímo spojené s dotčenou veřejnou zakázkou, zejména náklady vyplývající z prodlení při plnění veřejné zakázky, náklady spojené se zahájením nového zadávacího řízení, náklady spojené se změnou osoby plnící veřejnou zakázku a náklady spojené s právními povinnostmi vyplývajícími ze zákazu plnění smlouvy, nepředstavují důvody hodné zvláštního zřetele vyžadující pokračování plnění smlouvy.

➤ vztah ke koncentraci řízení

Zákaz plnění smlouvy dle ZZVZ

- prokázání důvodů uvedených v § 264 odst.4. a 5. ZZVZ znamená neuložení zákazu plnění smlouvy
- „pokud zadavatel kromě skutečností uvedených v odstavci 3 prokáže zároveň i to, že k ochraně daného veřejného zájmu nepostačuje postup podle odstavce 3 věty první“
- „pokud jde o smlouvu na veřejnou zakázku v oblasti obrany nebo bezpečnosti a zároveň pokud by důsledky tohoto zákazu závažným způsobem ohrozily existenci širšího obranného nebo bezpečnostního programu, který má zásadní význam z hlediska bezpečnostních zájmů České republiky“

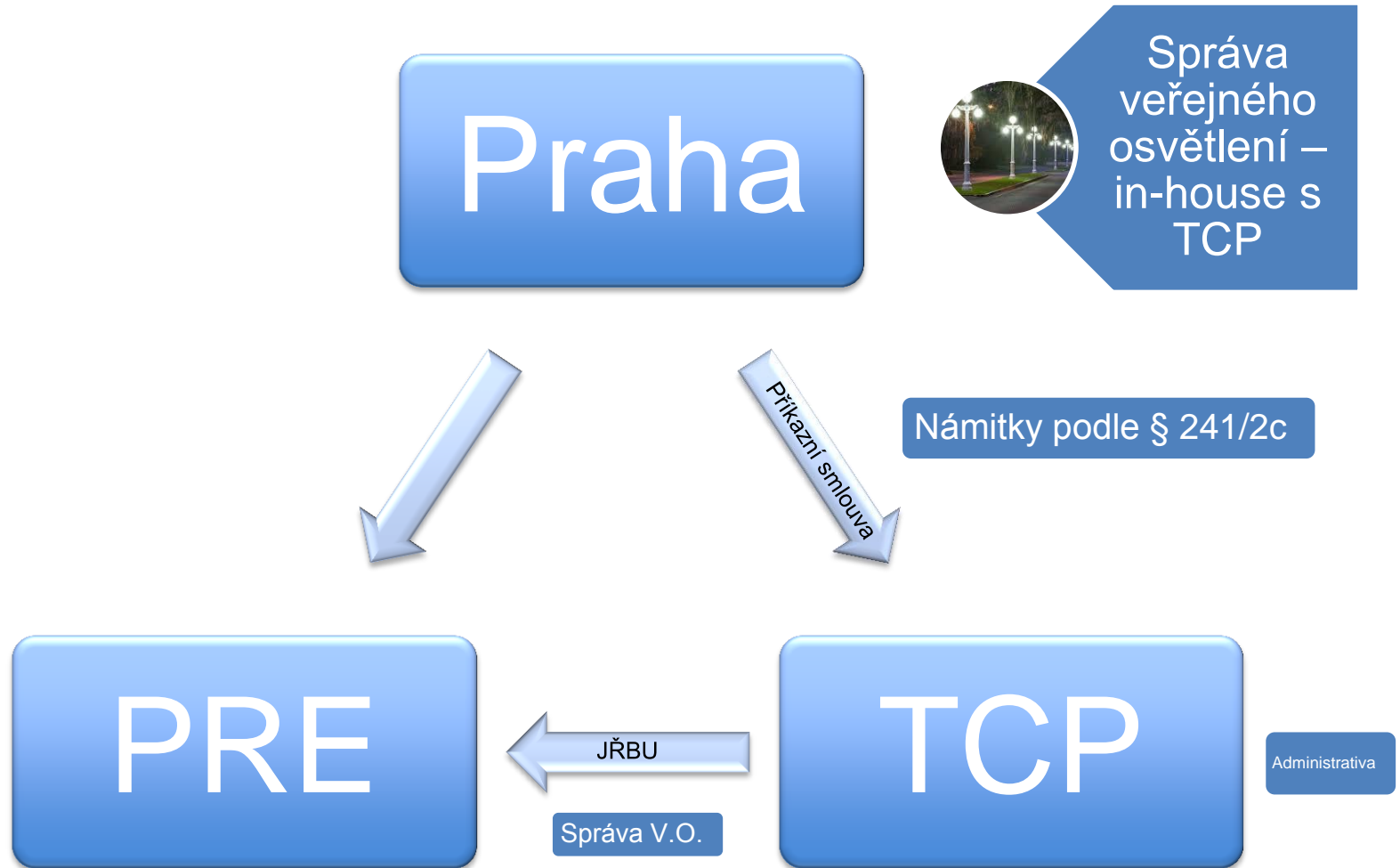
Rozhodovací praxe Úřadu

ÚOHS-S0004/2017/VZ (potvrzeno ÚOHS-R0068,0082/2017/VZ, P.M. 1.8.2017)

ÚOHS-S0076/2017/VZ (potvrzeno ÚOHS-R0077,0078/2017/VZ, P.M. 10.7.2017)

- Dne 27.12.2016 uzavřel zadavatel (Hlavní město Praha) příkazní smlouvu s TRADE CENTRE PRAHA a.s. (TCP) na 1. zajištění obstarávání správy veřejného osvětlení v zastoupení zadavatele jeho jménem a na jeho účet, a to při využití postupu dle § 63 odst. 5 zákona (JŘBU) a 2. na další související činnosti (zajišťování postupného přebírání veřejného osvětlení a věcí souvisejících, včetně organizace tohoto přebírání, a to dle smlouvy mezi zadavatelem a navrhovatelem a dále zajišťování vyjadřování se za zadavatele jako správce veřejného osvětlení ve správních řízeních, včetně zajišťování souvisejících administrativních a informačních činností v rámci provozu veřejného osvětlení na území hlavního města Prahy).
- Dne 29.12.2017 uzavřelo TCP jménem a na účet zadavatele smlouvu na zajištění obstarávání správy veřejného osvětlení se spol. PREdistribuce, a.s. (činnosti pod bodem 1 příkazní smlouvy)

Rozhodovací praxe Úřadu

Rozhodovací praxe Úřadu

- Námitky proti postupu zadavatele mimo ZŘ podle § 241/2c ZZVZ (dopad pouze na uzavření smlouvy mezi zadavatelem a spol. TCP)
- zadavatel uzavřel smlouvu v „blokační“ lhůtě podle § 246/1b ZZVZ (*„zadavatel nesmí uzavřít smlouvu s dodavatelem do doby doručení rozhodnutí o námitkách stěžovateli, byly-li námitky podány“*)
- V části podán návrh podle § 254/1b ZZVZ (*„návrh na uložení zakazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku může podat navrhovatel, který tvrdí, že zadavatel uzavřel smlouvu přes zákaz jejího uzavření stanovený tímto zákonem nebo předběžným opatřením“*)
- pravomoc Úřadu dána ust. § 264/1 ZZVZ (*„Úřad uloží zadavateli v řízení zahájeném na návrh podle § 254 zákaz plnění smlouvy, byla-li smlouva na veřejnou zakázku nebo rámcová dohoda uzavřena postupem uvedeným v § 254 odst. 1“*)
- V daném případě aplikace § 264/1 a 3 ZZVZ– zákaz plnění smlouvy s 6 měsíčním odkladem (problematika in-house nebyla řešena).

Rozhodovací praxe Úřadu

- V případě smlouvy uzavřené s PREDistribuce nebyl účinek blokační lhůty námitkami vyvolán (zadavatel postupoval v zadávacím řízení),
- relevance v části návrhu podle § 254/1a) ZZVZ (*„návrh na uložení zakazu plnění smlouvy na veřejnou zakázku může podat navrhovatel, který tvrdí, že zadavatel uzavřel smlouvu bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení nebo výzvy k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení, ačkoli byl povinen toto oznámení, předběžné oznámení nebo výzvu k podání nabídek ve zjednodušeném podlimitním řízení uveřejnit, ledaže uveřejnil dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle § 212 odst. 2 – tedy návrh proti neoprávněnému využití JŘBU*).
- Úřad dovodil, že smlouva uzavřená na dobu neurčitou bez transparentní rozvazovací podmínky je v rozporu s účelem ustanovení § 63/5 ZZVZ (krajně naléhavá okolnost), přičemž ve shodě jako v předchozím případě byl skrze aplikaci § 264/1 a 3 ZZVZ uložen zakaz plnění smlouvy s 6 měsíčním odkladem.

DĚKUJI ZA POZORNOST